

A. 96

KWARTALNIK
HISTORYCZNY

ROCZNIK LX

Nr 2

WARSZAWA 1953

SPIS TREŚCI

	Strona
Znaczenie prac Józefa Stalina dla polskiej nauki historycznej	3
Celina Bobińska — Marks i Engels wobec powstania styczniowego	52
Walentyna Najdus — Lenin o prawie narodu polskiego do niepodległości	85
Kazimierz Lepszy — Z zagadnień ideologii Andrzeja Frycza Modrzewskiego	119

STUDIA I DYSKUSJE

Władysław Rusiński — Uwagi o rozwarstwieniu wsi w Polsce w XVIII w.	161
Stefan Kieniewicz — Z postępowych tradycji polskich ruchów narodowo-wyzwoleńczych	183

W WALCE Z WROGĄ IDEOLOGIĄ

Roman Kamienik — Reakcyjny sens modernizatorskich tendencji w historii starożytnej	207
Stefan Nowak — Problem Odrodzenia w historiografii amerykańskiej	212

RECENZJE I SPRAWOZDANIA

Engels, Położenie klasy robotniczej w Anglii — Jerzy Jedlicki	228
K. Marks, F. Engels, Listy wybrane — Witold Zakrzewski	236
KPP w obronie niepodległości Polski, wyd. Wyd. Historii Partii KC PZPR — Eugenia Strumieniowa	241

*

* *

Z zagadnień kształtowania się i rozwoju feudalizmu. Akademiku Borisu Griekowu ko dniu siemidiesjatiletija — Jerzy Topolski	251
Dollinger, L'évolution des classes rurales en Bavière depuis la fin de l'époque carolingienne jusqu'au XIII-e siècle Kazimierz Tymieniecki	262
Cronica Petri Com. Poloniae wraz z tzw. Carmen Mauri, wyd. M. Plezia Ryszard Gansiniec	268

A. Gramsci, Note sul Machiavelli, sulla politica e sullo stato moderno . Konstanty Grzybowski	276
St. Lempicki, Renesans i humanizm w Polsce — Waldemar Voisé	282
K. Ferguson, The Renaissance in Historical Thought. Five Centuries of Interpretation — Antonina Kłoskowska	291
W sprawie konfederacji targowickiej. J. Wąsicki, Konfederacja Targowicka i ostatni sejm Rzeczypospo- litej z 1793 r. — Emanuel Rostworowski	297
Galicja w dobie autonomicznej. Wybór tekstów w oprac. S. Kienie- wicza — Józef Buszko	309

POLEMIKA

W sprawie artykułu K. Budzyka — „O syntezę polskiego renesansu“ — St. Herbst, M. Małowist	319
--	-----

ŻYCIE NAUKOWE W KRAJU

Organizacja i działalność Instytutu Historii PAN	324
O działalności Komisji Wojskowo-Historycznej Ministerstwa Obrony Narodowej — Tadeusz Nowak	330
Konferencja w sprawie geografii historycznej	334
Przygotowania do sesji naukowej polskiego Odrodzenia — Stanisław Herbst	336
Prace zespołu badań nad historią historiografii — Marian Serejski	340
Badania dotyczące ucisku chłopów i walki klasowej na wsi małopolskiej w II poł. XVII w. — Antoni Podraza	345
Kronika naukowa środowiska warszawskiego — Janina Leskie- wicz, Andrzej Wyczański	351
Tematyka prac kandydackich aspirantów katedr historycznych IKKN	360

ŻYCIE NAUKOWE ZAGRANICĄ

Z prac historyków radzieckich Problemy Odrodzenia w pracach uczonych radzieckich — Wal- demar Voisé	362
Początki i rozwój układu kapitalistycznego w Rosji — Janina Żurawicka	369
Z życia naukowego historyków radzieckich w 1952 r.	383
Z problematyki badań historycznych w Czechosłowacji — Bene- dykt Zientara	387
O najnowszych pracach historyków bułgarskich — Henryk Ba- towski	394
„Nauka“ pod wpływami faszyzmu Historiografia we frankistowskiej Hiszpanii	398
„Synchronoptische Weltgeschichte“	402

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE

FOLSKA AKADEMIA NAUK

NAUKA POLSKA (kwartalnik)

Centralny organ Polskiej Akademii Nauk — poświęcony jest zagadnieniom rozwoju nauki w Polsce. Program czasopisma obejmuje zagadnienia kierunków rozwoju nauki w jej różnych dziedzinach oraz powiązania między nimi, zagadnienia teoretyczne i metodologiczne wspólne różnym gałęziom nauki, zagadnienia planowania i organizacji nauki w związku z potrzebami rozwoju gospodarki i kultury narodowej, zagadnienia życia naukowego w całym kraju.

Prowadzi także dział współpracy z zagranicą oraz przegląd książek i czasopism.

Przy kwartalniku ukazują się streszczenia lub wybrane prace w języku rosyjskim i trzech językach zachodnio-europejskich.

Cena zeszytu zł 20,— Rocznie zł 80,—

KOMITET FILOZOFICZNY PAN

MYŚL FILOZOFICZNA

Czasopismo poświęcone zagadnieniom materializmu dialektycznego i historycznego, historii filozofii, postępowym tradycjom polskiej myśli filozoficzno-społecznej, filozofii przyrodoznawstwa, logice, etyce, estetyce oraz innym dziedzinom filozofii. Stoi na stanowisku konsekwentnego materializmu i stawia sobie za cel walkę z wszelkimi kierunkami reakcyjnej idealistycznej filozofii i socjologii burżuazyjnej. Dąży do upowszechniania filozofii marksistowsko-leninowskiej w najszerszych kołach pracowników naukowych i działaczy społecznych wszelkich dziedzin.

Cena zeszytu zł 15,— Rocznie zł 60,—

ŻYCIE SZKOŁY WYŻSZEJ (miesięcznik)

Czasopismo wydawane na zlecenie Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego przy współudziale Związku Nauczycielstwa Polskiego, poświęcone zagadnieniom nauki i nauczania w szkołach wyższych, zagadnieniom społecznej funkcji szkoły wyższej, społecznej roli nauki oraz jej organizacji.

Kontynuując i rozwijając dotychczasową działalność „Życia Nauki”, zniemza obecnie do rozszerzenia swoich zadań i zasięgu oddziaływania. Ma stać się aktywnym współorganizatorem najwyotniejszych procesów zachodzących w szkole wyższej. Obejmuje dwie podstawowe funkcje szkolnictwa wyższego: funkcję dydaktyczno-wychowawczą i funkcję badawczą.

Cena zeszytu zł 8,— Rocznie zł 96,—

INSTYTUT POLSKO-RADZIECKI

KWARTALNIK INSTYTUTU POLSKO-RADZIECKIEGO

Czasopismo poświęcone rusycystyce polskiej, polsko-radzieckiej współpracy kulturalnej i naukowej, rozwojowi kultury i nauki narodów ZSRR, tradycjom przyjaźni polsko-rosyjskiej i polsko-radzieckiej. Czasopismo ogłasza artykuły naukowe, teksty dokumentów archiwalnych, informuje o radzieckich polonicach i polskich sowieticach oraz o zagadnieniach kultury i nauki radzieckiej, a zwłaszcza współpracy kulturalnej polsko-radzieckiej.

Wychodzi również mutacja w języku rosyjskim.

Do „Kwartalnika” dołączony jest w postaci osobnej publikacji dodatek „Sovietica w Polsce Przegląd Bibliograficzny”.

Cena zeszytu zł 10,— Rocznie zł 40,—

PRENUMERATA CZASOPISM NAUKOWYCH

Nazwa Czasopisma	Za 1 nr. zł	Pół- rocznie zł	Rocznie zł
Acta Microbiologica Polonica kwart. . . .	10.—	20.—	40.—
Acta Physica Polonica " . . .	12.—	24.—	48.—
Ekonomista " . . .	15.—	30.—	60.—
Folia Biologica " . . .	12.—	24.—	48.—
Geodezja i Kartografia " . . .	6.50	13.—	26.—
Kwartalnik Inst. Pol.-Radz. " . . .	10.—	20.—	40.—
Kwartalnik Historyczny " . . .	15.—	30.—	60.—
Myśl Filozoficzna " . . .	15.—	30.—	60.—
Nauka Polska " . . .	20.—	40.—	80.—
Postępy Fizyki " . . .	10.—	20.—	40.—
Przegląd Geograficzny " . . .	7.—	14.—	28.—
Przegląd Orientalistyczny " . . .	12.—	24.—	48.—
Roczniki Chemii " . . .	20.—	40.—	80.—
Chrońmy Przyrodę Ojczystą (dwum.) . . .	3.—	9.—	18.—
Życie Szkoły Wyższej (mies.) . . .	8.—	48.—	96.—
Wszecławiat (10 x w roku) . . .	1,50	7.50	15.—

Wpłaty należy przekazywać na konto Państwowego Wydawnictwa Naukowego w PKO Warszawa, Nr 1—110—28504 z dokładnym zaznaczeniem tytułu, którego wpłata dotyczy.

*

Prenumeraty zgłoszone dotychczas w placówkach pocztowych lub w P. P. K. Ruch, będą wykonane w okresach, na które uiszczono przedpłaty, natomiast odnowienia prenumeraty należy dołonać przez podane wyżej konto PKO.

*

Pojedyncze numery są do nabycia w Księgarniach Naukowych
"DOMU KSIĄŻKI"

**PIERWSZY
KONGRES NAUKI
POLSKIEJ**

str. 296

zł 38,—

**PAŃSTWOWE
WYDAWNICTWO NAUKOWE**